

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu III / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Studii universitare de licență (ciclul I)
1.6. Programul de studii/calificarea*	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Civilizația geto-dacică în contextul lumii antice	2.2. Cod disciplină	I.3205A
2.3. Titularul activității de curs	Conf. univ. dr. Cristian Ioan Popa		
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Drd. Sorin Felea		
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	II
2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6. seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					31
Tutoriat					
Examinări					6
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	39
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite**	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. **Condiții** (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. **Competențe specifice acumulate**

Competențe profesionale	Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării istorie și arheologice în interpretarea unor surse scrise, dovezi artistice și arheologice privitoare la lumea geto-dacică. Dobândirea unor reprezentări adecvate (terminologice, cronologice și spațiale) despre cea de-a doua epocă a fierului. Dezvoltarea interesului pentru arheologia protoistorică.
Competențe transversale	1. Utilizarea cunoștințelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe. 2. Explicarea noțiunilor și metodelor unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe socio-umane.

7. **Obiectivele disciplinei** (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea principalelor trăsături ale lumii geto-dacice. Integrarea acestei lumi în contextul antichității.
7.2 Obiectivele specifice	Formarea unor deprinderi de analiză și interpretare a datelor istorice.

8. **Conținuturi***

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Introducere în problematica civilizației geto-dacice</p> <p>2. Geto-daci în izvoarele antice – analiză critică a surselor scrise</p> <p>3. A doua epocă a fierului/epocă Latène – clarificări de terminologie</p> <p>4. Cultura materială geto-dacică (I)</p> <p>5. Cultura materială geto-dacică (II)</p> <p>6. Cultura spirituală. Izvoare scrise și arheologice</p> <p>7. Arta geto-dacică</p> <p>8. Numismatică geto-dacică</p> <p>9. Fortificații în lumea geto-dacică</p> <p>10. Istoria politică a Daciei preromane</p> <p>11. Confruntări militare</p> <p>12. Civilizația geto-dacică în contextul lumii antice. Concluzii generale</p>	<p>Expunerea, demonstrația, conversația</p>	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ion H. Crișan, <i>Burebista și epoca sa</i>, ed. a II-a, București, 1977. - Ion H. Crișan, <i>Civilizația geto-dacilor</i>, vol. I-II, București, Ed. Meridiane, 1993. - Hadrian Daicoviciu, <i>Dacii</i>, București, 1972. - Hadrian Daicoviciu, <i>Dacia între Burebista și cucerirea romană</i>, Cluj, Ed. Dacia, 1972. - Hadrian Daicoviciu, Ștefan Ferenczi, Ioan Glodariu, <i>Cetăți și așezări dacice în sud-vestul Transilvaniei</i>, București, 1989. - Dan Dana, <i>Zalmoxis de la Herodot la Mircea Eliade. Istorii despre un zeu al pretextului</i>, Iași, Ed. Polirom, 2008. - Hristo Danov, <i>Tracia antică</i>, București, 1976. - Gelu Florea, <i>Artă și meșteșug și societate în Dacia preromană (sec. I î.e.n.-I e.n.)</i>, Cluj-Napoca, 2002. - Herodot, <i>Istoria</i>. - <i>Istoria românilor</i>, vol. I, București, Ed. Academiei, 2001. - Manfred Oppermann, <i>Tracii între arcul carpatic și Marea Egee</i>, București, 1988. - Zoe Petre, <i>Practica nemuririi. O lectură critică a ozvoarelor grecești referitoare la geți</i>, Iași, Ed. Polirom, 2004. - Cristian I. Popa, Radu Totoianu, <i>Câteva probleme ale epocii Latène în lumina descoperirilor recente de la Lancrem (or. Sebeș)-„Glod” (jud. Alba), în Les Celtes et Thraco-Daces de l’Est du Bassin des Carpates</i>, Bistrița-Năsăud, 2000, p. 51-134. - George Popa-Liseanu, <i>Dacia în autorii clasici</i>, București, 1939. - Constantin Preda, <i>Monedele geto-dacilor</i>, București, 1973. - Valeriu Sîrbu, Gelu Florea, <i>Imagine și imaginar în Dacia preromană</i>, Brăila, 1997. 		
<p>8.2. Seminar-laborator</p> <p>1. Istoricul cercetărilor siturilor arheologice din „Munții Orăștiei” (premise, demersuri, rezultate).</p> <p>2. Cetățile dacice din „Munții Orăștiei” obiective incluse în lista patrimoniului mondial UNESCO (terminologie, legislație specifică, regim de protecție).</p> <p>3. Metalurgia, principalul factor economic în crearea centrului de putere din „Munții Orăștiei”.</p> <p>4. Arhitectura sacră versus arhitectură civilă. Discuții asupra templelor și a locuințelor din mediul geto-dacic.</p> <p>5. Numismatică și istorie (emisiuni monetare, tezaure, falsuri).</p> <p>6. „Braconajul arheologic” și efectele sale asupra patrimoniului geto-dacic.</p>	<p>Expunere, interogări, conversație</p>	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aurora Pețan, <i>Sarmizegetusa Regia-redescoperirea cetății</i>, Alun, Dacica, 2018. - Sigismund Jakó, <i>Cercetări arheologice la cetatea Grădiștea Muncelului în anii 1803-1804 (contribuții la istoria arheologiei din țara noastră)</i>, în <i>Acta Musei Napocensis</i>, III, 1966, p. 103-120. - Eugen Pescaru, Adriana Rusu-Pescaru, <i>Cetățile dacice din Munții Șureanu/The dacian fortress of Sureanu Mountains</i>, Cluj- 		

Napoca, Mediamira, 2009.

- Istvan Ferenczi, *Importanța unor metale neferoase și a unor minerale în procesul de formare a puterii dacice în Munții Oraștiei*, în *Sargetia*, XIV, 1979, p. 93-101.
- Eugen Iaroslavschi, Răzvan Mateescu, *Dacian iron blooms discovered in the area of Sarmizegetusa Regia*, în *Acta Musei Napocensis*, 45-46, I, 2008-2008, p. 99-133.
- Coriolan H. Opreanu, *Profan vs. sacru la Sarmizegetusa Regia*, în *Analele Banatului, S.N. Istorie-Arheologie*, XXIV, 2016, p. 233-254.
- Gelu A. Florea, *Despre temple, hambare și arheologia ritualului*, în *Analele Banatului, S.N. Istorie-Arheologie*, XXIV, 2016, p. 221-231.
- Daniel Spânu, *Tezaurile dacice. Creația în metale prețioase din Dacia preromană*, București, Simetria, 2012.
- Kurt Horedt, *Die dakischen Silberdunde*, în *Dacia - Revue d'archéologie et d'histoire ancienne*, XVII, 1973, p. 127-167.
- Constantin Preda, *Note numismatice*, în *Studii și Comunicări de Istorie Veche și Arheologie*, 59-60, 2008-2009, p.173-193.
- Iudita Winkler, *Considerații despre moneda „Koson”*, în *Studii și Cercetări de Istorie Veche*, 23, 2, 1972, p. 173-199.
- Augustin Lazăr, Aurel Condruz, *Corpus Juris Patrimonii, ediția a 2-a revizuită și adăugită*, București, Lumina Lex, 2007.
- Mircea Dușu, Augustin Lazăr, Ovidiu Predescu (coord.), *Protecția juridică a patrimoniului cultural și natural: volum dedicat Centenarului Marii Uniri și Anului european al patrimoniului cultural*, Patrimonium, Editura Academiei Române, Universul Juridic, București, 2018.
- Marius Ciută, Gabriel Tiberiu Rustoiu, *Considerații asupra unui complex descoperit în proximitatea Sarmizegetusei Regia. Un experiment arheologico-judiciar*, în *Apulum*, XLIV, 2007, p. 99-111.
- Barbara Deppert-Lippiz, *Spirale dacice din aur din Munții Orăștiei* în August Lazăr at alii (ed.), *Combaterea Criminalității contra patrimoniului arheologic european*, București, Lumina Lex, 2008, p. 203-240.
- Bogdan Constantinescu, Ernest Oberländer-Târnoveanu, Roxana Bugoi, Viorel Cojocaru, Martin Radtke, *The Sarmisegetusa bracelet in Antiquity*, 84, 2010, p. 1028-1042.
- Bogdan Constantinescu, Daniela Cristea-Stan, Angela Vasilescu, Rolf Simon, Daniele Cecato, *Archaeometallurgical characterization of ancient gold artifacts from romanian museums using XRF, Micro-PIXE and Micro-SR-XRF methods*, în *Proceedings of the Romanian Academy - Series A: Mathematics, Physics, Technical Sciences, Information Science* 13,1, 2012, p. 19-26
- Marius Ciută, *Un colier din aur cu pandantive și o pereche de cercei din aur, din situl cetății dacice de la Căpâlna (com. Săsciori, jud. Alba)*, în *Apulum*, 55, 1, 2018, p. 87-124.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei se armonizează cu așteptările reprezentanții comunității epistemice, printr-o pregătire de specialitate a studentului în problemele celei de-a doua epoci a fierului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Examinare orală	70%
10.5 Seminar/laborator	Examen	Examinare orală	30%
10.6 Standard minim de performanță: Demonstrarea competențelor în: Însușirea principalelor caracteristici care au definit civilizația geto-dacică în Antichitate.			

Data completării
20.010.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
24.09.2023

Semnătura directorului de departament